

Det fantastiske ved det her stof er, at folk kommer i tanker om deres egen barndom

Samtaler med Flemming Mouritsen i perioden 2008 til 2012 ved Herdis Toft og Karin Esmann Knudsen

Hvad sker der i 1970'erne?

– Vi har fællesmøde på seminariet i 1972, hvor der kommer en ny studieordning. Og så er det, at det for alvor størkner i 1973-74 omkring mere rigide politiske organiseringer. Det er den vending, der senere bliver skældt ud som munkemarxisme, hvor vi får de forskellige topstyrede grupperinger, og hvor det kræver skoling at være med.

Hvor var du henne i det spil, hvis du skal placere dig selv?

– Jeg vil ikke bruge det udtryk munkemarxisme. Det er simpelt hen så fortæret, og det holder ikke, når man skal beskrive de dominerende tendenser. Det er mere grupperinger, der spiller en større og større rolle. Dem har jeg holdt mig helt udenfor. Men jeg har deltaget i mange af de der såkaldt alternative ting, udgivelser, tidsskrifter, og konkrete projekter. Hvad der sker lokalt i forhold til undervisning og uddannelser, på gulvet. Det var en slags tomrum, hvor alting skulle opfindes fra scratch. Og der var ingen, der satte sig imod det, i hvert fald ikke på universitetet.

Jeg var så med i Informations anmeldergruppe, og samtidig begyndte jeg at holde en del foredrag rundt omkring i de der cirkler, kan man sige, og det var jo karakteristisk, at det var brede bevægelser i modsætning til Sverige og Tyskland.

Jeg holdt foredrag om børnekultur. Jeg kan for eksempel fortælle om den der Koldingseance. Det er nok den sidste høje sommer, i 1974. Da var Kolding Højskole jo ny. Den blev dannet af en udbrydergruppe fra Askov, og det var opgør med hele Askovs filosofi. Det vakte enorm opsigt i hele presselandskabet og det kulturelle landskab. Løgstrup skrev en kronik om det i Politiken, som var meget interessant. Han var i bestyrelsen for Askov på det tidspunkt og var en af dem, der blev gjort op med. Han havde den opfattelse, at det kun var dem, der var kvalificerede i filosofisk dannelsesmæssig forstand, som burde have beslutningsmyndigheden. Man kunne ikke have de der, i hans optik, totaldemokratiske folkelige populistiske, for de ville altid falde ud i et eller andet populistisk, et eller andet underlødigt, ikke kvalitativt. I stedet hentede han begreber fra Platons Staten, der er et næsten fascistoidt skrift, eller i hvert fald plæderer det for et totalitært styre af rang. Kronikken gik selvfølgelig også på styrelsen på universiteterne. Højskolerne har jo traditionelt været drevet som proprietærbedrifter. Når der kom ny forstander, blev besætningen skiftet ud.

Og så var vi der om sommeren, og det var fantastisk godt vejr, der mødte mange forskellige op, egentlig har der i de her sammenhænge været en atmosfære uden paranoia, uden den store sekterisme. Børnekulturområdet var nok lidt marginalt,

men samtidig var det delvist fredet, selv om der var stærke interesser involveret hele vejen op. Det pædagogiske har aldrig været så meget på dagsordenen som dengang. Vi sad så i den store sal, hvor vi havde seancerne, og Jørgen Døør, ham der filosofen fra Odense, han kom med et par lærlinge. Det første, han forlangte, da vi sad der i en større fælles seance, var, at vi skulle sætte vores partitilhørsforhold foran os på skilte i stedet for vores navne; navnene kunne være ligegyldige. Partitilhørsforhold! Det var dengang, det var begyndt at splitte sig op. Han hørte til en meget radikal pædagogisk politisk fløj. Det fik vi viftet af bordet, og så var der jo diverse oplæg, seancer og møder. Så havde jeg et oplæg en af de her dage om rim og remser. Det var sat på programmet og det hele. Det var første gang, jeg spillede ud med det for alvor offentligt i sådan nogle sammenhænge, og jeg var noget nervøs ved det, for det blev ikke regnet for en skid, det var nærmest som en slags fordærv og barnepjat og sådan noget. Det første, der skete, da jeg skulle til at starte, det var så, at Jørgen Døør og hans proselytter udvandrede. Det her var simpelt hen under lavmålet. Det var ikke noget at beskæftige sig med, det var ikke seriøst, og så gik de. Så havde vi jo fred. Men så tog fanden ved mig, og jeg fik dem hurtigt varmet op til at sidde og råbe remser, og de var jo godt beskidte og sjofle. Og det fantastiske ved det her stof er, at folk kommer i tanker om deres egen barndom, så lige pludselig får alle julelys i øjnene og har det skidegodt. Det var noget med at få det demonstreret, og på den måde var den sat op principielt i forhold til alt det med folkekultur og subkultur og børns egne udtryk.

Den artikel, der kom ud af det, det er

den første fra B. Ørn. Det er rapporten fra Kolding. Det var virkelig en stor bekræftelse og også en forløsning for mange, netop fordi det også er folk, der arbejder med det, Wernstrøm, Hans Ovesen – sådan nogle som jo har arbejdet æstetisk og med sprog. Det her var en bekræftelse på at køre nogle andre linjer end de pædagogiske, forklaringsprægede modindoktrinerings- og bevidstgørelseshistorier og få det konkretiseret i nogle sproglige praksisser. Vi havde det faktisk meget sjovt. De var der alle sammen fra området, en 40-50 stykker. Jørgen Aabenhus var der også, det var der, jeg mødte ham første gang, Torben Weinreich og Kari Sønsthagen var der, Søren Vinterberg. Et af resultaterne var den der Pax-udgivelse med artikler om børnelitteratur, som Vinterberg og Irja Thorenfeldt lavede. Det var der, jeg havde den med børnelitteraturens sociale funktion og også den med rim og remser. De var der begge to. Og så kom de/den i en norsk udgave også. Det drønedes derudad. Nordmændene kom jo herved. Det var her, det skete. De er lige siden kommet til de her børneteaterfestivaler, fordi de har været centrum i hele det skandinaviske arbejde med feltet.

Niels Mors var der, Steffen Mossin, Per Holm Knudsen, Hans Ovesen, Wernstrøm, der var flere forfattere. Informationsfolkene. Måske også Toni Liversage, men det er jeg nu ikke sikker på.

Så det var en station?

– Ja det var det jo, det var et af de første større træfpunkter uden for institutionerne, lidt mere generelt. Fulgt op af træf på Tvind nogle år senere. Det var virkelig ligesom det modsatte, hvor man blev vaccineret mod Tvind. Det var der, hvor jeg lavede artiklen *Modstand er mulig*.